

Bruxelles, 13.2.2013
COM(2013) 76 final

PACHETUL PRIVIND SIGURANȚA PRODUSELOR ȘI SUPRAVEGHEREA PIEȚEI

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN**

**20 de acțiuni pentru produse mai sigure și conforme în Europa: un plan de acțiune
multianual pentru supravegherea produselor în UE**

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN

20 de acțiuni pentru produse mai sigure și conforme în Europa: un plan de acțiune multianual pentru supravegherea produselor în UE

(Text cu relevanță pentru SEE)

1. INTRODUCERE

Supravegherea pieței interne pentru produse este, în practică, o provocare enormă: gama de produse de controlat este foarte largă, multe dintre acestea sunt importate din afara Uniunii, statele membre dispun de resurse limitate pentru a efectua verificări și inspecții, iar necesitatea efectuării de controale în statele membre depinde de diverși factori, cum ar fi structura geografică și administrativă a unei țări.

Efectuarea supravegherii pieței necesită o infrastructură solidă, organizare eficientă și cunoștințe de specialitate. Combinația acestor elemente este esențială pentru atingerea obiectivelor de protecție a cetățenilor și de asigurare a unei concurențe corecte. Organizarea supravegherii pieței trebuie să fie frecvent adaptată pentru a face față necesităților în continuă evoluție și unui mediu industrial în continuă schimbare.

Elementul central al supravegherii pieței este un lanț de procese interdependente, cum ar fi inspecțiile, eșantionarea, testarea în laborator, interpretarea rezultatelor, evaluarea riscurilor, luarea de decizii, intervențiile și asigurarea procedurilor legale care pot implica măsuri corective sau chiar sancțiuni. Planul de acțiune multianual de supraveghere a pieței este unul dintre cele 50 de puncte de acțiune enumerate în „Actul privind piața unică”¹. El va introduce un număr de obiective de urmărit și măsurile care trebuie luate în vederea atingerii obiectivelor sale politice și a eliminării disfuncționalităților pieței. Actul privind piața unică II² reiterează necesitatea de a îmbunătăți siguranța produselor care circulă în UE.

Prezentul plan urmărește să înlăture deficiențele și să determine ca supravegherea pieței unice pentru produse (cu excepția produselor alimentare, a hranei pentru animale și a medicamentelor) să fie mai eficientă și mai operațională, pentru a pune în aplicare în mod corespunzător dispozițiile relevante ale Regulamentului (CE) nr. 765/2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței³ și ale Directivei 2001/95/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind siguranța generală a produselor⁴. El face parte dintr-un pachet legislativ mai amplu care cuprinde, de asemenea, propuneri de regulament privind siguranța produselor de consum și de regulament privind supravegherea pieței. Planul completează – și trebuie să fie interpretat în coroborare cu – aceste inițiative, dar, până la adoptarea finală a acestor propuneri legislative, se bazează pe actualul set de norme și

¹ COM(2011) 206 final

² COM(2012) 573 final

³ JO L 218, 3.8.2008, p. 30

⁴ JO L 11, 14.1.2002, p. 4

programe⁵. De asemenea, el ia în considerare problemele evidențiate în evaluarea impactului care însoțește prezentul pachet.

Comisia intenționează să pună în aplicare prezentul plan, care intră în vigoare la data adoptării sale, până în anul 2015. La momentul respectiv, ea va evalua dacă este necesar sau nu un viitor plan multianual. Cu toate acestea, nu toate acțiunile vor debuta în același moment, iar durata fiecărei acțiuni va fi dictată de necesitățile sale specifice.

Principalul obiectiv al prezentului plan este de a schița acțiunea nelegislativă pe care Comisia o va efectua pentru a reduce numărul de produse nesigure sau neconforme și pentru a asigura eficiența și eficacitatea supravegherii produselor, atât în interiorul Uniunii, cât și la intrarea în Uniune.

2. CĂȘTIGURI ÎN MATERIE DE EFICIENȚĂ ȘI EFICACITATE ÎN CADRUL UE

Autoritățile de supraveghere a pieței trebuie să fie bine organizate și echipate pentru a face față obligațiilor și cerințelor din legislația relevantă a Uniunii. Cu toate acestea, experiența a pus în lumină existența unor deficiențe ale cadrului de supraveghere a pieței din Uniune. Pentru a supraveghea piața în mod eficace și eficient, autoritățile naționale responsabile au nevoie de o infrastructură solidă, de o bună organizare, de competențe legale corespunzătoare, de facilități și echipamente adecvate și de funcționari calificați și competenți, care să beneficieze de formare de înaltă calitate.

2.1. Punerea în comun a informațiilor provenite din investigații

Pentru a verifica dacă un produs prezintă un risc sau dacă este neconform cu cerințele aplicabile, de obicei sunt necesare teste și verificări, în scopul furnizării de informații pentru evaluarea riscurilor. Testele presupun costuri mari. Uneori, autoritățile competente nu dispun de cunoștințele tehnice pentru a efectua teste în mod corespunzător și pentru a interpreta rezultatele testelor. Prin urmare, în acest domeniu sunt esențiale activități de coordonare, cooperare, formare și schimb de informații corespunzătoare.

Acțiunea 1: Facilitarea „portabilității” rapoartelor privind testele în Uniune

Comisia va promova utilizarea de către autoritățile relevante de supraveghere a pieței, inclusiv de către cele responsabile de controalele la frontierele externe, a rezultatelor testelor efectuate deja într-un stat membru de către alte state membre și, de asemenea, va facilita difuzarea lor prin ICSMS.

⁵ Finanțarea de către Uniune care ar putea fi necesară pentru acțiuni specifice va fi acordată în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 765/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 339/93 (JO L 218 din 3.8.2008, p. 30), ale Deciziei nr. 1926/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 de stabilire a unui program de acțiune comunitară în domeniul politicii de protecție a consumatorilor (2007 – 2013) (JO L 404 din 30.12.2006, p. 39) și, posibil, ale viitorului Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind un program referitor la protecția consumatorilor pentru perioada 2014 – 2020 și ale Deciziei nr. 624/2007/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 mai 2007 de instituire a unui program de acțiune pentru vamă în Comunitate (Vamă 2013) (JO L 154, 14.6.2007, p. 25) sau ale succesoarei sale. Toate acțiunile propuse în acest plan sunt compatibile și coerente cu legislația existentă sau propusă.

Schimbul de informații între autoritățile de supraveghere a pieței și cu autoritățile vamale de pe întreg teritoriul UE este esențial pentru a evita redundanța activităților. Sistemele informatice sunt cel mai bun mod de a realiza acest schimb, deoarece ele permit fluxuri operative eficiente, accesul rapid și ușor la informații, precum și schimbul de informații. Noua platformă informatică GRAS-RAPEX⁶ este utilizată de statele membre pentru a transmite notificări RAPEX. Pe de altă parte, instrumentul ICSMS⁷ oferă mijloace de comunicare rapide și eficiente pentru ca autoritățile de supraveghere a pieței să facă schimb de informații într-un interval de timp scurt. ICSMS nu este un sistem de alertă, ci un instrument de supraveghere a pieței pentru arhivare generală și schimb de informații care ajută la crearea unui mecanism de cooperare între autorități și un instrument de informare generală cu privire la supravegherea pieței. ICSMS ar putea fi, de asemenea, extins la schimbul de informații între autoritățile vamale, precum și cu autoritățile naționale competente.

Acțiunea 2: Maximizarea beneficiilor ICSMS

ICSMS va fi dezvoltat în continuare pentru colectarea, stocarea și schimbul de informații și cele mai bune practici între toți actorii implicați direct. El va include, în cele din urmă, publicarea rezultatelor testelor, a rezultatelor acțiunilor comune, a orientărilor și instrucțiunilor de formare a autorităților de supraveghere a pieței, a studiilor de caz, a statisticilor și a informațiilor generale privind supravegherea pieței pentru produse.

Acțiunea 3: Crearea de sinergii între GRAS-RAPEX și ICSMS

GRAS-RAPEX și ICSMS au funcții foarte distincte și, prin urmare, sunt separate. Comisia, în ceea ce privește obiectivele distincte ale GRAS-RAPEX și ICSMS, va crea, totuși, sinergii între cele două sisteme.

În plus, datele legate de accidente și leziuni cauzate de produse nesigure ar trebui să facă obiectul eforturilor de supraveghere a pieței. Deși Regulamentul 765/2008 (articolul 18) obligă statele membre să monitorizeze accidentele, această obligație a fost puțin respectată în practică, având în vedere numeroasele dificultăți practice pentru a înființa un sistem de raportare care ar putea fi util pentru toate autoritățile și pentru toți operatorii economici.

Acțiunea 4: Evaluarea raportului costuri/beneficii în cazul unei baze de date UE conținând accidente/leziuni (accident/injury database – AIDB)

Comisia va examina fezabilitatea unei Baze de date publice de informații referitoare la siguranța produselor de consum, care ar putea include o platformă pentru reclamații și leziuni. Ea va ține seama de realizările obținute de EUROSAFE, de OCDE și de alte instrumente relevante disponibile în acest domeniu⁸.

2.2. O abordare comună a evaluării riscurilor

Una dintre cele mai dificile activități ale autorităților de supraveghere a pieței este identificarea și evaluarea corectă a riscurilor prezentate de un produs. Pentru a facilita eficacitatea și eficiența evaluării riscurilor, Comisia a elaborat deja o metodologie de evaluare

⁶ GRAS-RAPEX a înlocuit vechiul sistem informatic RAPEX-REIS și a extins sfera de aplicare a RAPEX la produse profesionale și la alte riscuri decât sănătatea și siguranța.

⁷ Sistem de comunicare și informare pentru supravegherea pieței (www.icsms.org)

⁸ Cum ar fi, de exemplu, instrumente de colectare a datelor specifice de sector, cum ar fi Baza de date comunitară privind accidentele rutiere, înființată prin Decizia 93/704/CEE a Consiliului.

a riscurilor, disponibilă în orientările RAPEX (JOUE nr. L 22 din 26.1.2010). Totuși, această metodologie trebuie să fie actualizată și să cuprindă toate riscurile.

Acțiunea 5: o metodologie UE generală de evaluare a riscurilor pentru produse

Comisia va finaliza și va actualiza metodologia generală de evaluare a riscurilor disponibilă în orientările RAPEX, astfel încât acestea să cuprindă celelalte riscuri.

2.3. Criterii de performanță pentru supravegherea pieței

Studiul „Viitorul supravegherii pieței”⁹ a arătat că există foarte puține informații disponibile cu privire la performanțele activităților de supraveghere a pieței ale statelor membre, iar stabilirea cu precizie a unui nivel de referință pentru evaluarea performanței este imposibilă. De asemenea, el a sugerat că statele membre consideră că furnizarea de informații este o sarcină inutilă, dar care, probabil, rezultă din neînregistrarea informațiilor solicitate într-un format ușor accesibil.

Pentru a permite stabilirea unui nivel de referință și comparabilitatea indicatorilor de performanță a supravegherii pieței în statele membre, Comisia Europeană a înființat, în 2008, un instrument de culegere de date dedicat colectării de date care permit măsurarea activităților-cheie ale autorităților naționale responsabile de asigurarea aplicării legislației în domeniul siguranței produselor. Cu toate acestea, în pofida unui efort continuu în privința calității și a sferei de cuprindere a indicatorilor privind asigurarea aplicării legislației, acuratețea și utilitatea informațiilor colectate, precum și comparabilitatea lor – care permit identificarea verigilor puternice și a celor slabe din cadrul măsurilor de asigurare a aplicării legislației UE în domeniul supravegherii pieței – rămân limitate. În plus, nu există nicio raportare cu privire la rezultatele controalelor la frontieră. Grupurile de cooperare administrativă (*Administrative Cooperation Groups* – ADCOs) ar trebui utilizate pentru o astfel de stabilire a nivelului de referință în domeniile lor de competență.

Acțiunea 6: Stabilirea criteriilor principale de evaluare a performanței în domeniul supravegherii pieței

Comisia va asigura îmbunătățirea sistemului de colectare a datelor și va stabili, împreună cu autoritățile de supraveghere a pieței, cei mai importanți indicatori relevanți referitori la asigurarea aplicării legislației care ar trebui colectați pe termen mediu. De asemenea, Comisia va colecta date de la statele membre cu privire la rezultatele controalelor la frontieră din 2013 și va publica un raport anual începând din 2015.

2.4. Facilitarea controalelor pentru produsele care implică tehnologii avansate și pentru cele inovatoare

Este recunoscut pe scară largă că este foarte dificil să se efectueze controale de siguranță pentru produsele care conțin substanțe periculoase, cum ar fi cadmiul și plumbul, sau pentru produsele care implică tehnologii avansate, cum ar fi instrumentele de cântărire electronice. Controlul conformității acestor categorii de produse poate fi efectuat numai prin distrugerea eșantionului, implicând foarte adesea costuri mari și dificultăți în demonstrarea *a posteriori* a neconformității. Produsele în cauză sunt reglementate în legislația UE și sunt foarte

⁹ Viitorul supravegherii pieței în domeniul siguranței produselor de consum nealimentare în temeiul Directivei privind siguranța generală a produselor, raport final, martie 2011, BSI Development Solutions, mai 2011, p. 13.

numeroase. În prezent, având în vedere dificultățile descrise mai sus, nu este clar dacă aceste produse sunt controlate doar prin controale documentare și fizice sau și prin controale de laborator privind caracteristicile lor – în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 765/2008¹⁰.

Acțiunea 7: Examinarea fezabilității controalelor privind siguranța și conformitatea produselor care implică tehnologii avansate și a celor inovatoare

Comisia va examina fezabilitatea facilitării controalelor privind siguranța/conformitatea realizate de către autoritățile naționale pentru produse care implică tehnologii avansate și cele inovatoare. Aceasta va avea un dublu obiectiv: (a) să faciliteze verificările efectuate de statele membre și (b) să evite o situație în care aceste produse nu sunt niciodată verificate în mod corespunzător ca urmare a dificultăților tehnice. Fezabilitatea va lua în considerare particularitățile IMM-urilor.

3. O COOPERARE MAI STRÂNSĂ ÎN ÎNTREAGA UNIUNE

Integrarea rapidă a pieței unice pentru produse, faptul că din ce în ce mai multe întreprinderi transnaționale produc și oferă o gamă largă de produse în mai multe state membre, dezvoltarea comerțului electronic transfrontalier în Europa și numărul din ce în ce mai mare al importurilor de produse fabricate în afara UE înseamnă că este nevoie de mai multă cooperare transfrontalieră cu privire la supravegherea pieței. Prin urmare, este important ca organizarea activităților de supraveghere a pieței să reflecte evoluțiile de pe piața europeană a produselor, *inter alia*, pentru a asigura schimbul de informații privind rezultatele inspecțiilor și pentru a se evita repetarea testelor.

3.1. Coordonarea activităților de supraveghere transfrontalieră

Propunerea legislativă însoțitoare de regulament privind supravegherea pieței vizează consolidarea și raționalizarea procedurilor europene referitoare la schimbul de informații cu privire la produse nesigure sau neconforme, printr-o procedură RAPEX mai strictă, și integrarea „procedurilor de salvagardare” pentru anumite produse care, adeseori, poartă marcajul CE. Cu toate acestea, îmbunătățirea schimbului de informații depinde, de asemenea, de activități de supraveghere a pieței transfrontaliere mai numeroase și mai coordonate, de planificarea coordonată și de asistența reciprocă.

În acest scop, propunerea de regulament privind supravegherea pieței sugerează înființarea unui „forum UE de supraveghere a pieței” și a unui secretariat executiv care să-l asiste, cu participarea tuturor statelor membre, pentru a facilita punerea în aplicare coerentă a activităților incluse în prezentul plan sau în legislația UE relevantă. De asemenea, ADCOs vor face parte din acest forum UE de supraveghere a pieței.

Acțiunea 8: Pregătirea înființării unui secretariat executiv

Viitorul forum UE de supraveghere a pieței are nevoie de asistență organizațională pentru îndeplinirea sarcinilor sale. Comisia va înființa un secretariat executiv care va asista forumul UE de supraveghere a pieței.

¹⁰

A se vedea articolul 19 alineatul (1)

3.2. Acțiuni comune de asigurare a aplicării legislației

Crearea pieței interne asigură faptul că produsele circulă liber în întreaga Uniune. Din păcate, multe activități de supraveghere a pieței sunt încă limitate la teritoriul național, iar rezultatele lor nu sunt întotdeauna puse la dispoziția altor autorități. O mai bună coordonare a acțiunilor practice de asigurare a respectării legislației este de o importanță capitală pentru a crea condiții de concurență echitabile pentru operatorii economici și un nivel uniform de protecție a consumatorilor în întreaga UE.

Acțiunea 9: Activități comune de asigurare a aplicării legislației

Comisia va oferi sprijin financiar pentru acțiuni comune de asigurare a aplicării legislației, permițând autorităților de supraveghere a pieței și autorităților vamale să pună în comun resurse și cunoștințe și să aplice metode care să nu îngreuneze activitatea IMM-urilor. Obiectivul principal al acestei inițiative este de a spori eficiența și eficacitatea sistemului de supraveghere în Europa, precum și de a îmbunătăți coordonarea acțiunilor practice de asigurare a respectării legislației desfășurate în ceea ce privește categoriile de produse sau alte priorități.

3.3. Schimburile de funcționari

Pentru a încuraja autoritățile de supraveghere a pieței să facă schimb și să câștige experiență în ceea ce privește siguranța produselor și mecanismele de supraveghere a pieței, Comisia va furniza sprijin financiar pentru schimburi de funcționari între statele membre.

Acțiunea 10: Schimburi de funcționari

Comisia va furniza sprijin financiar pentru schimburi de funcționari în domeniul siguranței produselor de consum nealimentare și a siguranței serviciilor.

3.4. Cooperare europeană mai strânsă cu privire la supravegherea pieței

Cooperarea europeană privind supravegherea pieței pentru produsele care fac obiectul legislației de armonizare a Uniunii are loc, de obicei, prin grupuri informale de autorități de supraveghere a pieței. Ele se reunesc în cadrul grupurilor informale și sectoriale de „cooperare administrativă”, cunoscute ca ADCOs, în care se discută probleme de supraveghere a pieței din zona lor. Aceste grupuri sunt adesea prezidate de un reprezentant al unei autorități naționale de supraveghere a pieței. Cu toate acestea, deoarece organizarea reuniunilor între aceste grupuri reprezintă o provocare administrativă considerabilă pentru președinte, în timp ce multe dintre autoritățile de supraveghere a pieței nu pot participa la aceste reuniuni, ca o consecință a constrângerilor bugetare, Comisia propune să majoreze sprijinul oferit de ea pentru aceste grupuri.

Acțiunea 11: Sprijin majorat pentru „Grupurile de cooperare administrativă” (ADCOs)

Comisia va oferi sprijin financiar pentru funcționarea administrativă a majorității acestor grupuri, astfel încât sarcina administrativă a organizării acestor reuniuni să poată fi redusă. De asemenea, Comisia va analiza împreună cu ADCOs cea mai rentabilă metodă de rambursare sau de sprijin financiar pentru costurile de călătorie ale personalului autorităților de supraveghere a pieței care doresc să participe la reuniunile din grupurile selectate.

3.5. Produsele vândute online

Comerțul electronic este în plină dezvoltare și constituie o nouă provocare pentru autoritățile de supraveghere a pieței. Consultarea publică referitoare la revizuirea Directivei privind siguranța generală a produselor a indicat faptul că activitățile de supraveghere a pieței în ceea ce privește produsele comercializate online se desfășoară relativ ocazional, fragmentat și necoordonat¹¹.

În consecință, nivelul de protecție și de asistență juridică al consumatorilor și al altor utilizatori în raport cu riscurile produselor nesigure vândute online este mai mic decât nivelul de protecție oferit în ceea ce privește alte canale de distribuție. Deseori, consumatorii cumpără produse online și se confruntă cu probleme în cazul în care produsul este nesigur sau neconform. Produsele nesigure care au fost retrase și rechemate de pe piața UE pot fi încă la dispoziția utilizatorilor finali prin intermediul internetului.

Acțiunea 12: Produsele vândute online

Comisia intenționează:

- să studieze modul de operare a magazinelor online care vând produse de consum, inclusiv locația marilor operatori din comerțul electronic, a depozitelor și a rutelor de aprovizionare ale operatorilor din comerțul electronic, în particular în cazul în care produsele sunt distribuite consumatorului final direct din state terțe, precum și rolul și importanța IMM-urilor în cadrul lanțului de aprovizionare al comerțului electronic;
- să stabilească, împreună cu statele membre, o înțelegere/abordare comună a modalităților în care supravegherea produselor vândute online ar trebui să fie efectuată în Uniune și să elaboreze orientări privind asigurarea aplicării normelor pentru produsele vândute online, în special în situații transfrontaliere care necesită cooperare între autoritățile din diferite state membre sau țări terțe;
- să culeagă informații de la autoritățile/agențiile care asigură aplicarea legislației de la nivelul statelor membre cu privire la astfel de activități de asigurare a aplicării legislației;
- să educe consumatorii și să definească rolurile și responsabilitățile părților relevante (autorități, operatori economici și consumatori) sub formă de comunicate publice scurte, simple și clare.

3.6. Un dialog european continuu cu părțile interesate

Supravegherea pieței privește toate părțile implicate în lanțul de aprovizionare și necesită contribuții din partea organizațiilor de consumatori și a întreprinderilor și, în special, a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri), în ceea ce privește problemele și preocupările lor. IMM-urile joacă un rol important în modelarea economiei Europei. Cu toate acestea, sarcina administrativă legată de controalele de supraveghere a pieței este comparativ mai grea pentru IMM-uri decât pentru întreprinderile mari.

¹¹ În conformitate cu consultarea publică (efectuată în vara anului 2010), numai jumătate dintre autoritățile naționale au monitorizat în mod specific produse vândute online într-un anumit moment din ultimii trei ani. O mare majoritate a respectivelor autorități naționale de supraveghere a pieței care au efectuat o oarecare monitorizare a produselor vândute online a avut dificultăți, în particular numărul de site-uri internet verificate, numărul de produse vizate sau numărul de produse eșantionate pentru teste suplimentare.

În temeiul legislației UE în vigoare, întreprinderile trebuie să ia măsuri în cazul în care știu sau ar trebui să știe că produsele lor prezintă vreun risc. Ele sunt obligate să informeze autoritățile naționale care utilizează sistemul RAPEX pentru a asigura faptul că toate statele membre sunt informate și întreprind acțiuni corespunzătoare pe teritoriile lor. Cu toate acestea, organizațiile europene care reprezintă interesele consumatorilor, IMM-urile și alte întreprinderi nu au fost încă sistematic implicate în eforturile europene de a îmbunătăți supravegherea pieței. Această realitate ar trebui să se schimbe.

Propunerea de regulament privind supravegherea pieței prevede un rol activ pentru întreprinderile europene și organizațiile de consumatori în forumul european de supraveghere a pieței. Până atunci, ar fi utilă pentru supravegherea pieței implicarea lor mai puternică în identificarea problemelor, enumerarea unor categorii de produse care necesită o atenție sporită și găsirea de soluții eficiente.

Acțiunea 13: Implicarea activă a organizațiilor europene care reprezintă consumatori, IMM-uri și alte întreprinderi

Dialogul și cooperarea cu organizații care reprezintă consumatori, IMM-uri și alte întreprinderi sunt esențiale. Ei cunosc produsele și riscurile pe care le pot prezenta pentru utilizatori. Comisia va îmbunătăți canalele de furnizare a reacțiilor, contribuțiilor și sugestiilor cu privire la supravegherea pieței în Uniune și la punerea în aplicare a acestui plan multianual. Aceasta va contribui la identificarea noilor nevoi în materie de supraveghere a pieței și ar trebui să soluționeze preocupările specifice ale consumatorilor, IMM-urilor și ale altor întreprinderi. Autoritățile de supraveghere a pieței ar putea fi incluse și, de asemenea, dacă este cazul, autoritățile corespunzătoare din țări terțe.

4. ÎMBUNĂTĂȚIREA SUPRAVEGHERII LANȚULUI DE APROVIZIONARE

Supravegherea pieței este responsabilitatea autorităților naționale de supraveghere a pieței relevante. Cu toate acestea, toate părțile implicate în lanțul de aprovizionare, inclusiv întreprinderile și consumatorii, au fiecare rolul lor. În plus, este clar că la nivelul pieței UE, există o necesitate continuă de întărire a cooperării și coordonării transfrontaliere cu părțile interesate.

4.1. Concentrare asupra lanțului de aprovizionare

Dezvoltarea pieței unice, numărul în continuă creștere al tipurilor de produse, complexitatea tehnică mereu în creștere a produselor și estomparea corespunzătoare a limitelor dintre categoriile de produse, împing supravegherea pieței unice europene a produselor spre un sistem care se concentrează mai intens asupra diferitelor întreprinderi din cadrul lanțului de aprovizionare. În plus, actorii din lanțul de aprovizionare se schimbă și evoluează, iar responsabilitățile acestora față de controalele privind conformitatea și siguranța produselor lor nu sunt adesea identificate în mod clar.

Acțiunea 14: Îmbunătățirea trasabilității produselor

Comisia va accelera activitățile sale de îmbunătățire a trasabilității produselor în cadrul lanțului de aprovizionare. Ea va evalua recomandările „Grupului de experți privind trasabilitatea produselor”, cu scopul de a îmbunătăți calitatea și disponibilitatea informațiilor privind trasabilitatea în cadrul lanțului de aprovizionare. Comisia va pune la

dispoziție orientări actualizate, după consultarea statelor membre, luând în considerare nevoile și interesele specifice ale IMM-urilor.

Acțiunea 15: Sistem de conformitate operat de către autoritățile de supraveghere a pieței

Comisia va studia posibilitatea de a dezvolta sisteme de conformitate operate de către autoritățile de supraveghere a pieței și de a le integra în sistemele existente de facilitare a comerțului, cum ar fi operatorul economic autorizat.

4.2. Privind mai departe în viitor la alte categorii de produse

În Uniune, produsele sunt împărțite în mod tradițional în produse „de consum” sau „profesionale” și în categorii „armonizate” sau „nearmonizate”. În timp ce aspectele de siguranță ale unei game largi de produse de consum și profesionale sunt armonizate prin legislația europeană, cerințele de siguranță pentru produsele de consum care nu sunt încă armonizate vor fi consolidate în continuare printr-o propunere de regulament privind siguranța produselor de consum. Cu toate acestea, o serie de „produse profesionale nearmonizate” nu fac obiectul normelor europene privind siguranța sau al altor cerințe esențiale. Absența unor norme pentru aceste produse complică activitățile de supraveghere a pieței europene.

Acțiunea 16: Produse nearmonizate profesionale – anchetă cu privire la aspectele de siguranță

Comisia va începe o anchetă minuțioasă în privința aspectelor de siguranță a produselor profesionale nearmonizate, și anume produsele care nu fac obiectul normelor europene privind siguranța sau al altor cerințe esențiale, precum și în privința dificultăților aferente ale autorităților de supraveghere a pieței.

5. CONTROALE MAI MULTE ȘI MAI PERFORMANTE PENTRU PRODUSELE CARE INTRĂ ÎN UNIUNE

Controlul produselor care intră pe piața UE trebuie să fie pus în aplicare în mod corespunzător, incluzând posibilitatea de a face inutilizabile sau de a distruge mărfurile periculoase. Controalele la frontieră ar trebui să fie organizate și efectuate în același mod ca în interiorul UE, deoarece controalele efectuate la primul punct de intrare sau în cursul declarării mărfurilor pentru punere în liberă circulație împiedică răspândirea produselor periculoase pe piața UE. Nivelul înalt de securitate și siguranță trebuie să fie asigurat ori de câte ori are loc controlul.

Controlul produselor fabricate în țări terțe pune probleme specifice de asigurare a aplicării legislației, din cauza diversității mari și a cantităților imense de mărfuri importate. Ele implică necesitatea unei bune cooperări între autoritățile vamale și autoritățile responsabile cu supravegherea pieței din statele membre. Autoritățile vamale își pot direcționa acțiunile asupra transporturilor riscante și pot efectua verificări documentare și fizice înainte de punerea lor în liberă circulație pe piața UE, pentru identificarea mărfurilor potențial nesigure sau neconforme, dar decizia finală privind siguranța și conformitatea mărfurilor este luată de autoritățile de supraveghere a pieței.

5.1. Punerea în aplicare a orientărilor privind controlul importurilor în domeniul siguranței și conformității produselor și intensificarea coordonării și a cooperării

Controlul produselor care intră pe piața UE necesită implicarea autorităților vamale, unicul serviciu care are o vedere de ansamblu completă asupra fluxurilor comerciale care traversează frontierele externe ale UE. Pentru a oferi autorităților cunoștințele necesare și pentru a facilita punerea în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 765/2008, Comisia, împreună cu statele membre, a publicat în iunie 2011 „Orientări privind controlul importurilor în domeniul siguranței și conformității produselor”. Orientările sunt destinate să fie utilizate ca un instrument pentru a ajuta autoritățile vamale în realizarea controalelor privind siguranța și conformitatea produselor și pentru a îmbunătăți cooperarea între autoritățile vamale și autoritățile de supraveghere a pieței. Acțiunile avute în vedere includ colectarea de date cu privire la rezultatele controalelor și acțiunile comune de asigurare a aplicării legislației.

Acțiunea 17: Sprijin pentru punerea în aplicare a orientărilor în statele membre

Echipa de experți din partea Comisiei și a statelor membre va efectua vizite în toate statele membre până în 2015. Aceste vizite sunt destinate să faciliteze punerea în aplicare a orientărilor de către autoritățile vamale și de către autoritățile de supraveghere a pieței. De asemenea, ele vor permite autorităților vamale să aibă o vedere de ansamblu asupra obiectivelor supravegherii pieței și a organizării la nivel național și la nivelul UE, cu trimitere specifică la tratamentul aplicat IMM-urilor.

Acțiunea 18: Îmbunătățirea eficienței controalelor la frontieră în materie de siguranță și conformitate

În contextul „Grupului de lucru al experților în domeniul vamal 2013” al Comisiei, va fi oferit sprijin continuu pentru coordonare, activități comune, o bună cooperare și schimb de informații, pentru a spori eficiența controalelor la frontieră în materie de siguranță și conformitate. Acestea ar trebui să asigure rezultate mai bune, cu mai puține resurse. El va contribui, de asemenea, la asigurarea coerenței și a eficienței punerii în aplicare și a asigurării respectării dispozițiilor legislației UE.

Acțiunea 19: Inventarierea diferențelor în ceea ce privește controalele la frontieră în materie de siguranță și conformitate a produselor care intră în Uniune

Organizarea și asistența tehnică pentru controalele în materie de siguranță și conformitate a produselor la punctele de intrare în Uniune ar putea varia, printre altele, din cauza diferențelor în volume și tipuri de trafic. Comisia va verifica și va inventaria situația.

5.2. O abordare comună a riscurilor în cadrul controalelor vamale în domeniul siguranței și conformității produselor

O gestionare adecvată a riscurilor este o condiție *sine qua non* a eficienței controalelor importurilor. Acest aspect a fost evidențiat în Comunicarea Comisiei privind gestionarea riscurilor în domeniul vamal și siguranța lanțului de aprovizionare¹² care cuprinde, de asemenea, aspecte privind cerințele în materie de siguranță și conformitate a produselor.

¹² COM(2012)793 final

Autoritățile vamale și cele de supraveghere a pieței vor colabora mai îndeaproape pentru a elabora criterii comune de risc și profiluri de risc specifice și vor identifica de unde și cum pot obține informații care ar permite autorităților vamale să identifice mai bine transporturile care prezintă un risc în materie de siguranță.

Acțiunea 20: Elaborarea unei abordări comune a riscurilor în cadrul controalelor la frontieră ale siguranței și conformității produselor

Comisia, împreună cu statele membre, vor elabora o abordare comună pentru gestionarea riscurilor la punctul de import.

6. CONCLUZII ȘI ETAPELE URMĂTOARE

Pe lângă stabilirea de priorități pentru următorii trei ani, Comisia are deja în vedere măsuri care trebuie luate după 2015. Piața unică și supravegherea pieței ar trebui să fie reorientate și revigorată pentru a îndeplini obiectivele strategiei Europa 2020, care stabilește obiective pentru următorii 10 ani. Supravegherea pieței contribuie la protejarea sănătății și a siguranței, precum la eliminarea concurenței incorecte.

Până la sfârșitul anului 2015, Comisia va analiza necesitatea de a lansa un nou plan multianual de supraveghere a pieței, care s-ar putea inspira și ar putea beneficia de experiențele rezultate din punerea în aplicare a programelor UE pentru consumatori și autorități vamale. De asemenea, Comisia va consulta toate părțile interesate cu privire la următoarele etape.

Cetățenii și întreprinderile nu vor putea profita pe deplin de avantajele oferite de normele Uniunii privind produsele industriale și de consum doar prin implementarea prezentului plan de acțiune multianual. Prezentul set de acțiuni este doar primul dintr-o serie de eforturi efectuate pentru a întări supravegherea pieței în Uniune. Dar prezentul plan este un pas important în direcția bună pentru supravegherea pieței Uniunii.

Prin urmare, Comisia:

- invită Parlamentul European, Consiliul și Comitetul Economic și Social European să sprijine prezentul plan;
- va colabora cu statele membre și cu părțile interesate pentru a facilita punerea în aplicare rapidă a planului;
- invită toate autoritățile naționale relevante, inclusiv autoritățile vamale și părțile interesate, să asigure punerea în aplicare la timp a prezentului plan.